

§ 86 Strukturfrågor, beslut

Från måndagens överläggning med anledning av Organisationsutskottets betänkande O 2012:2 Strukturfrågor förelåg följande förslag (§ 28):

- ◆ bifall till utskottets förslag
- ◆ bifall till motion 2012:16 av Bertil Murray m.fl.
- ◆ bifall till motion 2012:21 av Kjell Petersson m.fl.
- ◆ bifall till motion 2012:36 av Britt Louise Agrell m.fl.
- ◆ bifall till motion 2012:45 av Dag Sandahl och Kjell Petersson
- ◆ bifall till motion 2012:47 av Bengt Säberg m.fl.
- ◆ bifall till motion 2012:52 av Anders Nihlgård
- ◆ bifall till motion 2012:61 av Ola Isacson
- ◆ bifall till utskottets förslag punkt 19
- ◆ bifall till reservation 2 av Daniel Tisell som innebär att kyrkomötet ger kyrkostyrelsen i uppdrag att utarbeta bestämmelser i kyrkoordningen om ett undantag för Göteborgs kyrkliga samfällighet samt att överväga möjligheten av införande av endast ett direktval till Göteborgs kyrkliga samfällighet vid valet 2017
- ◆ bifall till av Olle Reichenberg under överläggningen framlagt förslag att kyrkomötet beslutar att förslaget till text i kyrkoordningen 3 kap. 5 § ska ha följande lydelse:
 ”Kyrkofullmäktige fastställer antalet ledamöter och ersättare i fullmäktige.
 Antalet ledamöter ska bestämmas till ett udda tal och till minst
 – 15 i församlingar med högst 5 000 röstberättigade,
 – 19 i församlingar med över 5 000 till och med 10 000 röstberättigade,
 – 25 i församlingar med över 10 000 röstberättigade.” och att i övrigt anta utskottets förslag till ändringar i kyrkoordningen enligt *bilaga 1A*
- ◆ bifall till av Marianne Kronbäck under överläggningen framlagt förslag att kyrkomötet beslutar att Löftadalens kyrkliga samfällighet får finnas kvar t.o.m. den 31 december 2017 och att kyrkostyrelsen får utfärda bestämmelser gällande Löftadalens kyrkliga samfällighet
- ◆ bifall till av Eric Muhl under överläggningen framlagt förslag att kyrkomötet beslutar att bifalla kyrkostyrelsens förslag att Göteborgs kyrkliga samfällighet får finnas kvar till den 31 december 2015
- ◆ bifall till av Berth Löndahl under överläggningen framlagt förslag att kyrkomötet beslutar att avslå O 2012:2 och uppdra till kyrkostyrelsen att göra ytterligare utredning om pastoral, ekonomiska och arbetsmiljömässiga konsekvenser
- ◆ bifall till av Soili Brunberg under överläggningen framlagt förslag att kyrkomötet beslutar att uppdra till kyrkostyrelsen att återkomma med förslag om nationella minoriteters språkliga rättigheter och behov enligt utredningen ”En flerspråkig kyrka”
- ◆ bifall till av Conny Boltenstål under överläggningen framlagt förslag att kyrkomötet beslutar att Huddinge kyrkliga samfällighet får finnas kvar t.o.m. den 31 december 2017 och att kyrkostyrelsen får utfärda bestämmelser gällande Huddinge kyrkliga samfällighet
- ◆ bifall till av Kent Kjellgren under överläggningen framlagt förslag att kyrkomötet beslutar att avslå O 2012:2 och uppdra till kyrkostyrelsen att till nästa års kyrkomöte återkomma med en ny skrivelse om strukturfrågor
- ◆ avslag på Organisationsutskottets betänkande O 2012:2 Strukturfrågor.

Av Olle Reichenberg under överläggningen framlagt förslag

Förslag ställdes

dels om bifall till av Olle Reichenberg under överläggningen framlagt förslag,
dels om avslag på av Olle Reichenberg under överläggningen framlagt förslag,
 och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till av Olle Reichenberg under överläggningen framlagt förslag med övervägande ja besvarat.

På Lennart Sacrédeus begäran företogs omröstning genom uppresning varvid ordföranden förklarade att han fann att flertalet röstat för avslag på av Olle Reichenberg under överläggningen framlagt förslag.

På Olle Reichenbergs begäran företogs rösträkning varvid 87 ledamöter röstade för av Olle Reichenbergs under överläggningen framlagt förslag, 151 för avslag och 3 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att avslå av Olle Reichenberg under överläggningen framlagt förslag.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Olle Reichenberg, Annette Lundquist Larsson, Birgit Friggebo och Helena Nordvall.

Utskottet punkterna 1, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15 och 16

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag

1. att anta utskottets förslag till ändringar i kyrkoordningen enligt *bilaga 1A* med de justeringar som framgår av utdelat rättelseblad.
4. avslå motion 2012:34 av Christina Eriksson m.fl. om samverkansform för begravningsverksamheten.
6. att avslå motion 2012:41 punkt 1 av Staffan Holmgren och Bengt Säberg om partiella samfälligheter.
7. att avslå motion 2012:41 punkt 2 av Staffan Holmgren och Bengt Säberg om partiella samfälligheter.
8. att avslå motion 2012:42 av Staffan Holmgren om övergångsbestämmelser för Göteborgs kyrkliga samfällighet.
9. att avslå motion 2012:44 punkt 1 av Dan Sarkar om vård och underhåll av kyrkobyggnader.
10. att avslå motion 2012:44 punkt 2 av Dan Sarkar om vård och underhåll av kyrkobyggnader.
11. att avslå motion 2012:44 punkt 3 av Dan Sarkar om vård och underhåll av kyrkobyggnader.
15. att avslå motion 2012:56 punkt 1 av Aina Andersson om möjlighet att bilda partiella samfälligheter inom begravningsverksamheten.
16. att avslå motion 2012:56 punkt 2 av Aina Andersson om möjlighet att bilda partiella samfälligheter inom begravningsverksamheten.

Utskottet punkt 2

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2012:16 av Bertil Murray m.fl.,

dels om bifall till motion 2012:16,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2012:16 av Bertil Murray m.fl. om direktval till församling.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Ola Isacson.

Utskottet punkt 3

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2012:21 av Kjell Petersson m.fl.,

dels om bifall till motion 2012:21,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2012:21 av Kjell Petersson m.fl. om partiella samfälligheter.

Utskottet punkt 5

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2012:36 av Britt Louise Agrell m.fl.,

dels om bifall till motion 2012:36,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Britt Louise Agrells begäran företogs omröstning genom uppresning varvid ordföranden förklarade att han fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2012:36 av Britt Louise Agrell om samverkansform för begravningsverksamheten.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Britt Louise Agrell, Birgit Friggebo, Georg Lagerberg, Anna Ekström, Karl-Gunnar Svensson, Marianne Kronbäck och Tomas Jansson.

Utskottet punkt 12

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2012:45 av Dag Sandahl och Kjell Petersson,

dels om bifall till motion 2012:45,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2012:45 av Dag Sandahl och Kjell Petersson om pastorala strukturer för Svenska kyrkan.

Utskottet punkt 13

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2012:47 av Bengt Säberg m.fl.,

dels om bifall till motion 2012:47,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2012:47 av Bengt Säberg m.fl. angående samfälligheter.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Conny Boltensål

Utskottet punkt 14

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2012:52 av Anders Nihlgård,

dels om bifall till motion 2012:52,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2012:52 av Anders Nihlgård om val av församlingsråd.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Per-Olof Flodström, Bertil Olsson och Carin Åblad Lundström.

Utskottet punkt 17

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2012:61 punkt 1 av Ola Isacson,

dels om bifall till motion 2012:61 punkt 1,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Ola Isaccsons begäran företogs omröstning genom uppresning varvid ordföranden förklarade att han fann att flertalet röstat för utskottets förslag.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2012:61 punkt 1 av Ola Isacson.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Gunvor Torstensson, Karl-Gunnar Svensson, Marianne Kronbäck, Carina Etander Rimborg, Teresia Derlén, Bertil Olsson, Lennart Sacrédeus och Ola Isacson.

Utskottet punkt 18

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets förslag att avslå motion 2012:61 punkt 2 av Ola Isacson,

dels om bifall till motion 2012:61 punkt 2,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag att avslå motion 2012:61 punkt 2 av Ola Isacson.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Carina Etander Rimborg och Teresia Derlén.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Lennart Sacrédeus i en skriftlig reservation.

Strukturbeslutet innebär att församlingens roll som kyrkans grundläggande enhet (enligt kyrkoordningen) blir oklar genom att pastoralt ansvar flyttas till pastoratsnivån.

Reservation 2 av Daniel Tisell

Förslag ställdes

dels om bifall till reservation 2 av Daniel Tisell,

dels om avslag på reservation 2 av Daniel Tisell,

och förklarade ordföranden att han fann att förslaget om avslag på reservation 2 av Daniel Tisell med övervägande ja besvarat.

På Daniel Tisells begäran företogs omröstning genom uppresning varvid ordföranden förklarade att han fann att flertalet röstat för avslag på reservationen.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att avslå reservation 2 av Daniel Tisell.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Teresia Derlén, Carina Etander Rimborg och Karl-Gunnar Svensson.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Staffan Holmgren i en skriftlig reservation.

Samfälligheter uppfyller bäst strukturutredningens målsättning om närhet och samverkan.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Daniel Tisell i en skriftlig reservation. Härmed reserverar jag mig till förmån för mina två yrkanden i diskussionen om borttagandet av flerpastoratssamfälligheter:

Att kyrkostyrelsen får i uppdrag att utarbeta bestämmelser i kyrkoordningen om ett undantag för Göteborgs kyrkliga samfällighet.

Att kyrkostyrelsen överväger möjligheten av införande av endast ett direktval till Göteborgs kyrkliga samfällighet vid valet 2017.

Det finns många goda tankar och principer med kyrkostyrelsens förslag på nya strukturer men dessa måste bedömas utifrån hela verkligheten och dess praktiska konsekvenser.

Till skillnad från kyrkomötets beslut att avskaffa samtliga flerpastoratssamfälligheter anser jag att undantag borde givits för Göteborgs kyrkliga samfällighet. Tills vidare borde alltså denna flerpastoratssamfällighet få kvarstå och förändras utifrån egen tidsplan och med hänsyn till kommande utredningar samt eventuella förändringar inom t.ex. begravningsområdet.

Samfälligheten som har en lång historia från 1883 kan med sin ekonomiska utjämnande funktion bedriva ett viktigt arbete med sjukhuskyrka, skol- och högskolearbete, familjerådgivning, diakonalt stöd m.m. Dessutom finns upparbetad fastighetsförvaltning, IT-stöd, begravningsverksamhet m. m. I kyrkonämnden finns två av församlingarnas kyrkoherdar representerade.

Kombinationen av flera faktorer gör tillsammans situationen speciell för Göteborg. Det handlar om Göteborgs storlek och dess

segregerade befolkning, antalet församlingar och kyrkotillhöriga, att det finns en domkyrka med domprost samt en unik lösning för den icke-territoriella Tyska församlingen.

Ingen organisationsform är perfekt men mitt intryck är att de två alternativen att dela upp samfälligheten på flera pastorat eller ha ett enda pastorat riskerar att göra mera skada än nytta i jämförelse med nuvarande organisation, såväl ekonomiskt som pastoralt. Att dela upp skulle kunna innebära att viktig pastoral verksamhet får stryka på foten till förmån för högre administrativa kostnader. Även den ekonomiskt utjämnande effekten försvinner. Att istället ha ett enda stort pastorat medför andra risker ur närhets-, tillsyns-, lednings- och arbetsmiljösynpunkt. Personligen tror jag att ett antal större pastorat inom samfälligheten hade varit en bättre modell för Göteborg inom den närmaste framtiden.

I Organisationsutskottet ventilerades eventuella merkostnader för framtida kyrkoval om ett undantag hade givits längre än till 2017. En tanke är att dessa delvis kunnat undvikas om direkta val införts till enbart ett samfälliga kyrkofullmäktige, som i sin tur utsett församlingsråd på samma sätt som i andra en- och flerförsamlingspastorat. Detta skulle kyrkostyrelsen kunnat få överväga och eventuellt lagt fram förslag om ändringar så att stora merkostnader kunnat undvikas. Nu blev inte beslutet i kyrkomötet som jag ville, men jag hoppas att Göteborgs stiftsstyrelse fattar ett så klokt beslut med ett så bra beslutsunderlag som möjligt.

Av Eric Muhl under överläggningen framlagt förslag

Förslag ställdes

dels om bifall till av Eric Muhl under överläggningen framlagt förslag,

dels om avslag på av Eric Muhl under överläggningen framlagt förslag,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om avslag på av Eric Muhl under överläggningen framlagt förslag med övervägande ja besvarat.

På Eric Muhls begäran företogs omröstning genom uppresning varvid ordföranden förklarade att han fann att flertalet röstat för avslag på av Eric Muhl under överläggningen framlagt förslag.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att avslå av Eric Muhl under överläggningen framlagt förslag.

Av Marianne Kronbäck under överläggningen framlagt förslag

Förslag ställdes

dels om bifall till av Marianne Kronbäck under överläggningen framlagt förslag,

dels om avslag på av Marianne Kronbäck under överläggningen framlagt förslag,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om avslag på av Marianne Kronbäck under överläggningen framlagt förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att avslå av Marianne Kronbäck under överläggningen framlagt förslag.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Marianne Kronbäck.

Av Conny Bolténstål under överläggningen framlagt förslag

Förslag ställdes

dels om bifall till av Conny Bolténstål under överläggningen framlagt förslag,
dels om avslag på av Conny Bolténstål under överläggningen framlagt förslag,
 och förklarade ordföranden att han fann förslaget om avslag på av Conny Bolténstål under överläggningen framlagt förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att avslå av Conny Bolténstål under överläggningen framlagt förslag.

Av Soili Brunberg under överläggningen framlagt förslag

Förslag ställdes

dels om bifall till av Soili Brunberg under överläggningen framlagt förslag,
dels om avslag på av Soili Brunberg under överläggningen framlagt förslag,
 och förklarade ordföranden att han fann förslaget om avslag på av Soili Brunberg under överläggningen framlagt förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att avslå av Soili Brunberg under överläggningen framlagt förslag.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Soili Brunberg, Ylva Wahlström och Henrik Blind.

Av Berth Löndahl under överläggningen framlagt förslag

Förslag ställdes

dels om bifall till av Berth Löndahl under överläggningen framlagt förslag,
dels om avslag på av Berth Löndahl under överläggningen framlagt förslag,
 och förklarade ordföranden att han fann förslaget om avslag på av Berth Löndahl under överläggningen framlagt förslag med övervägande ja besvarat.

På Bertil Murrays begäran företogs omröstning genom uppresning varvid ordföranden förklarade att han fann att flertalet röstat för avslag på av Berth Löndahl under överläggningen framlagt förslag.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att avslå av Berth Löndahl under överläggningen framlagt förslag.

Av Kent Kjellgren under överläggningen framlagt förslag

Förslag ställdes

dels om bifall till av Kent Kjellgren under överläggningen framlagt förslag,
dels om avslag på av Kent Kjellgren under överläggningen framlagt förslag,
 och förklarade ordföranden att han fann förslaget om avslag på av Kent Kjellgren under överläggningen framlagt förslag med övervägande ja besvarat.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att avslå Kent Kjellgren under överläggningen framlagt förslag.

Utskottet punkt 19

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att med anledning av motion 2012:42 punkten 2 att punkten 3 i övergångsbestämmelserna ska ha lydelse enligt *bilaga 1B* med de justeringar som framgår av utdelat rättelseblad.

Betänkandet O 2012:2, i sin helhet

Förslag ställdes

dels om bifall till utskottets betänkande i sin helhet, med eventuellt ändrade förslag, O 2012:2,

dels om avslag på utskottets betänkande i sin helhet, med eventuellt ändrade förslag, O 2012:2,

och förklarade ordföranden att han fann förslaget om bifall till utskottets förslag med övervägande ja besvarat.

På Bertil Murrays begäran företogs omröstning genom uppresning varvid ordföranden förklarade att han fann att flertalet röstat för bifall till utskottets förslag.

På Bertil Murrays begäran företogs rösträkning varvid 206 ledamöter röstade för bifall till utskottets förslag, 24 för avslag och 9 ledamöter avstod från att rösta.

BESLUT *Kyrkomötet beslöt* att bifalla utskottets förslag, med eventuellt ändrade förslag, O 2012:2.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Micael Dahlberg och Rolf Persson.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Maria Falk i en skriftlig reservation.

Förslaget innehåller en oklar kyrkosyn med två olika slags församlingar: a) självständiga församlingar som är ett eget pastorat samt b) osjälvständiga församlingar som ingår i ett pastorat med flera församlingar. De församlingar som tillsammans med andra ingår i pastorat blir i princip ett distrikt i pastoratet. Församlingens självstyre är en grundläggande del av en svenskkyrklig församlings identitet ända sedan medeltiden. Indirekta val bör för att vara demokratiskt försvarbara ske nedifrån och upp i organisationen medan resultatet nu blir att församlingen förlorar sitt självstyre och kandidater till församlingsråden utses genom indirekta val uppifrån och ned.

Jag anser heller inte att kravet på en söndaglig gudstjänst, grunden för församlingen, i varje församling garanteras i den nya strukturen.

Utöver detta anser jag att relationen mellan stiftets biskop, kyrkoherden i stora pastorat samt kontraktsprostar vad gäller tillsyn ej är tillräckligt utrett.

Mot kyrkomötets beslut *reserverade* sig Bertil Murray, Håkan Sunnliden, Fredrik Sidenvall, Maja Bengtsson, Dag Sandahl, Leif Nordlander, Kjell Petersson, Torbjörn Lindahl, Elisabeth Holmblad, Berth Löndahl, Mats Lindström och Dan Sarkar i en skriftlig reservation.

Frimodig kyrka – partipolitiskt obunden grupp i Svenska kyrkan med syfte att arbeta för levande församlingar och en kyrka öppen för alla – har argumenterat mot det nu fattade beslutet om nya strukturer. Också om vi ser det senaste årtiondets betydande avvecklande av församlingar och delar bedömningen att situationen måste hanteras, menar vi att det fattade beslutet mer är ett uttryck för krisen än en lösning av den.

Frimodig kyrka förstår att de politiska partierna inte längre kan förse kyrkostrukturen med tillräckligt många politiker och därför skapar en mindre resurskrävande organisation där inflytande och makt kan bevaras på en nivå över den, där människor samlas för att fira gudstjänst och därmed bli församling.

Risken med strukturförändringar är att de fungerar som organisatoriskt självbedrägeri; någon verklig förändring till det bättre sker inte. Den kraft som skapar betingelser för förnyelse saknas. Detta är ett förhållande som döljs av grandios framställningskonst, där det som är brist på närhet med en politisk övertalningsdefinition kallas "närhet" och det som är brist på samverkan följdriktigt kallas "samverkan".

Frimodig kyrka ser som sin kallelse att vara just ett frimodigt alternativ i en kyrka där det finns ett verkligt missmod, men uppfattar inte att de nya strukturerna kommer att skapa entusiasm. Tvärtom är risken att förväntningarna på nya strukturer är så lågt ställda, att organisationsförändringen skapar uppgivenhet i organisationen. Därför lämnade vi förslag om insatser för att på olika sätt ge förutsättningar för pastoral nystart men pekade också på konkreta faror med det föreliggande förslaget, därför att konsekvenserna inte klarlagts.

I debatten har Frimodig kyrkas ledamöter pekat på hur den lokala gudstjänstfirande enheten – församlingen – alltid tar ansvar också för kyrkolivets praktikaliteter och valt de i församlingen ansvariga. Detta ansvarstagande hör till själva församlingsbildandet, dvs. den process som innebär att missionen blir Kyrka lokalt. Alltså borde valen till Svenska kyrkans olika ansvarsorgan ske med den lokala församlingen som bas och valet till församlingsråden vara direktval.

Frimodig kyrkas förbättringsförslag har avvisats. Vi reserverar oss därför mot beslutet om strukturförändringar, O 2012:2.